

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 30.4.2004
KOM(2004) 351 lopullinen

2002/0124 (COD)

**KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

EY:n perustamissopimuksen 251 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti

**neuvoston vahvistamasta yhteisestä kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston
direktiivin antamiseksi moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta
otettavaa vakuutusta koskevien neuvoston direktiivien 72/166/ETY, 84/5/ETY,
88/357/ETY ja 90/232/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin
2000/26/EY muuttamisesta
(Viides liikennevakuutusdirektiivi)**

**KOMISSIION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

EY:n perustamissopimuksen 251 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti

**neuvoston vahvistamasta yhteisestä kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin antamiseksi moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevien neuvoston direktiivien 72/166/ETY, 84/5/ETY, 88/357/ETY ja 90/232/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/26/EY muuttamisesta
(Viides liikennevakuutusdirektiivi)**

1. TAUSTAA

- Komissio teki 7 päivänä kesäkuuta 2002 ehdotuksen direktiiviksi moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevien neuvoston direktiivien 72/166/ETY, 84/5/ETY, 88/357/ETY ja 90/232/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/26/EY muuttamisesta.¹ Ehdotus jätettiin neuvostolle ja Euroopan parlamentille samana päivänä.
- Talous- ja sosiaalikomitea antoi 26 ja 27 päivänä helmikuuta 2003 pidetyssä täysistunnossaan ehdotuksesta myönteisen lausunnon², johon sisältyi joitain varauksia.
- Euroopan parlamentti antoi 22 päivänä lokakuuta 2003 pidetyssä täysistunnossaan lainsäädäntöpäätöslauselman³, johon sisältyy lausunto komission ehdotuksesta.
- Neuvosto antoi 26 päivänä huhtikuuta 2004 yhteisen kannan⁴, joka on tämän tiedonannon kohteena.

2. EHDOTUKSEN TAVOITE

Ehdotuksen tavoitteena on tarkistaa nykyisiä liikennevakuutusdirektiivejä seuraavien tavoitteiden saavuttamiseksi:

- (1) ajantasaistetaan ja parannetaan vahingonkärnsineiden suojaajaliikennevahingoissa pakollisen liikennevakuutuksen kautta,

¹ KOM(2002) 244 lopullinen–2002/0124(COD), EYVL C 227 E, 24.9.2002, s. 387–392.

² EYVL C 95, 23.4.2003, s. 45–47.

³ A5-0346/03/lopullinen. Esittelijä W. Rothley.

⁴ EUVL [...].

- (2) korjataan direkttiivien puutteet ja selvennetään joitakin säännöksiä varmistamalla näin yhdenmukaisempi tulkinta ja soveltaminen jäsenvaltioissa,
- (3) ratkaistaan toistuvat ongelmat tehokkaampien liikennevakuutuksen yhtenäismarkkinoiden luomiseksi.

3. YHTEISTÄ KANTAA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

3.1. Yleiset näkökohdat

- 3.1.1. Neuvoston määränemmistöllä hyväksymässä yhteisessä kannassa säilytetään komission ehdotus olennaisilta osiltaan (jäljempänä 'ehdotus'). Siihen sisältyy myös joitain parannuksia. Ensiksikin siihen on sisällytetty joko kokonaan tai asiasisällön osalta kaikki parlamentin tarkistukset, jotka komissio hyväksyi täysistunnossa. Toiseksi siinä vastataan eräisiin parlamentin muissa tarkistuksissa esittämiin tärkeisiin huolenaiheisiin ja se sisältää samansuuntaisia ratkaisuja, vaikka ne eivät täysin vastaa kyseisiä tarkistuksia. Yhteisessä kannassa käsitellään myös eräitä teknisiä kysymyksiä, joita parlamentti ei ottanut esille.
- 3.1.2. Yhteiseen kantaan sisällytettyjä tärkeimpiä muutoksia ehdotukseen verrattuna tarkastellaan jäljempänä yksityiskohtaisesti. Ne on jaettu kahteen ryhmään: parlamentin tarkistusten johdosta tehdyt muutokset ja muut neuvoston esittämät muutokset.

3.2. Yhteiseen kantaan sisältyvät muutokset, jotka on tehty parlamentin tarkistusten johdosta

- 3.2.1. Yhteisessä kannassa otetaan huomioon täysimääräisesti tai asiasisällön osalta parlamentin ensimmäisessä käsittelyssä tekemät tarkistukset, jotka komissio hyväksyi. Nämä tarkistukset ovat seuraavat:
 - Tarkistukset 5 ja 20 (korvausedustajat): Yhteinen kanta (johdanto-osan 22 kappale ja 4 artikla) heijastaa parlamentin molempien tarkistusten sisältöä. Niiden tavoitteena on välttää se, että jos vakuutusyritysten velvollisuus nimittää korvausedustaja kuhunkin jäsenvaltioon ulotetaan koskemaan kaikkia liikennevahinkoja ehdotuksen mukaisesti, kyseinen velvollisuus saattaa mennä päällekkäin nykyisen korvausvahinkoja koskevan vihreän kortin järjestelmän kanssa ja vaikeuttaa sen toimintaa.
 - Tarkistukset 7 ja 21 (neljännen liikennevakuutusdirektiivin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001 välinen johdonmukaisuus): Yhteisessä kannassa, jossa otetaan huomioon nämä tarkistukset, muutetaan ehdotuksen 5 artiklaa ja neljännen liikennevakuutusdirektiivin 4 artiklan 8 kohtaa. Kyseiseen 4 artiklan 8 kohtaan on lisätty maininta 22 päivänä joulukuuta 2000 annetusta neuvoston asetuksesta N:o 44/2001 sekä viittaus tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta yksityisoikeuden alalla 27 päivänä syyskuuta 1968 tehtyyn Brysselin yleissopimukseen. Tämä asetus, joka on korvannut Brysselin yleissopimuksen kaikkien jäsenvaltioiden (paitsi Tanskan) osalta, annettiin neljännen liikennevakuutusdirektiivin jälkeen eikä sitä näin ollen

mainittu kyseisessä direktiivissä. Sen vuoksi on viitattava molempiin asiakirjoihin, yleissopimukseen ja asetukseen.

- Tarkistus 14 (tuntemattoman ajoneuvon aiheuttamat henkilövahingot): Yhteisessä kannassa (2 artikla) muutetaan ehdotusta ja otetaan huomioon tarkistuksen asiasisältö. Yhteisessä kannassa todetaan, että jäsenvaltioiden on määriteltävä kansallisessa lainsäädännössään edellytykset, joiden perusteella henkilövahingon katsotaan olevan vakava, ja siinä määritetään parlamentin suosituksen mukaisesti, että jäsenvaltiot voivat ottaa tässä yhteydessä huomioon sen, onko vahinko edellyttänyt sairaalahoitoa.
- Tarkistus 18 (todistus vahingoista tai vahingottomista vuosista): Tarkistuksen tavoitteen mukaisesti yhteisen kannan 4 artiklassa varmistetaan, että vakuutusyrityksen on annettava todistus vahingoista tai vahingottomista vuosista koska tahansa vakuutuksenottajan sitä pyytäessä.

3.2.2. Yhteiseen kantaan sisältyy myös muita muutoksia vastauksena parlamentin muissa tarkistuksissa esittämiin huolenaiheisiin ja ne ovat näin ollen samansuuntaisia, vaikka neuvoston ratkaisu ei ole täysin yhdenmukainen kyseisten tarkistusten kanssa:

- Tarkistukset 25, 27 ja 28 (vähimmäisvastuumäärät): Yhteisessä kannassa (2 artikla) otetaan huomioon suurelta osin parlamentin pyynnöt vähimmäisvastuumäärien korottamisesta. Henkilövahinkojen vähimmäisvastuumäärä korotetaan parlamentin pyynnön mukaisesti viiteen miljoonaan euroon liikennevahinkoa kohden, mutta omaisuusvahinkojen vähimmäisvastuumääräksi on määritelty miljoona euroa vahinkoa kohden pyydetyn kahden miljoonan euron sijaan. Lisäksi yhteisessä kannassa myönnetään jäsenvaltioille mahdollisuus säätää miljoonan euron vähimmäisvastuumäärästä vahingonkärsintä kohden. Parlamentin pyyntö viiden vuoden siirtymäajasta on sisällytetty yhteiseen kantaan.
- Tarkistukset 11 ja 26 (poikkeus tiettyjen erikoisajoneuvojen vakuuttamisvelvollisuudesta): Ensimmäisessä liikennevakuutusdirektiivissä annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus soveltaa poikkeusta tiettytyyppisten ajoneuvojen vakuuttamisvelvollisuudesta. Ehdotuksen tarkoituksena oli poistaa tämä poikkeus, koska jos jokin näistä ajoneuvoista ylittää rajan, Schengenin sopimuksen voimaantulon jälkeen ei ole enää mahdollista taata toisten jäsenvaltioiden oikeutta vaatia maahan tullessa voimassa olevaa vihreää korttia tai rajavakuutussopimusta korvausten maksamiseksi mahdollisille vahingonkärsineille direktiivin mukaisesti. Yhteisessä kannassa (1 artiklan 3 kohdan b alakohta ja 5 artiklan 2 kohta) on kuitenkin säilytetty tämä poikkeus parlamentin tarkistusten 11 ja 26 mukaan, mutta siihen on sisällytetty järjestelmä, jolla varmistetaan korvausten maksaminen niille, jotka ovat kärsineet vahingon tällaisten ajoneuvojen aiheuttamien liikennevahinkojen vuoksi joko jäsenvaltiossa, joka on ajoneuvon kotipaikka, tai muussa jäsenvaltiossa. Poikkeusta voidaan tarkistaa viiden vuoden jälkeen sen soveltamisesta saadun kokemuksen perusteella. Tämän muutoksen ottamiseksi huomioon yhteisessä kannassa on poistettu neljännen liikennevakuutusdirektiivin 5 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan ii alakohta, mutta siinä on säilytetty saman artiklan viidennen alakohdan ii alakohta. Lyhyesti todettuna yhteinen kanta noudattaa tältä osin parlamentin pyynnön asiasisältöä ja vastaa samalla ehdotuksessa esitettyyn

tavoitteeseen tarjota täysimääräinen suoja niille, jotka kärsivät tällaisten ajoneuvojen aiheuttaman vahingon.

3.3. Neuvoston yhteiseen kantaan sisältyvät muut muutokset

Yhteiseen kantaan on sisällytetty myös seuraavat muutokset, joita parlamentti ei ollut pyytänyt:

- Korvausten maksaminen vahingonkärsineelle liikennevahingossa, jonka on aiheuttanut ensimmäisen liikennevakuutusdirektiivin 4 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohdan mukaisesti vakuuttamisvelvollisuudesta poikkeuksen saanut ajoneuvo: Yhteisessä kannassa [1 artiklan 3 kohdan a alakohta] varmistetaan, että jäsenvaltion määrittelemät viranomaiset tai laitokset maksavat asianmukaisesti korvauksen vahingonkärsineelle liikennevahingossa, jonka on aiheuttanut ensimmäisen liikennevakuutusdirektiivin 4 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohdan mukaisesti vakuuttamisvelvollisuudesta poikkeuksen saanut ajoneuvo jäsenvaltiossa, jossa on sen pysyvä kotipaikka. Ensimmäisessä liikennevakuutusdirektiivissä taattiin vahingonkärsineille korvaus ainoastaan liikennevahingoissa, jotka tällaiset ajoneuvot aiheuttivat ulkomailla, mutta ei liikennevahingoissa, jotka aiheutuivat rekisteröintivaltiossa. Yhteisessä kannassa säädetään lisäksi, että komissio julkistaa ne ajoneuvoluokat, joita tämä poikkeus koskee, samoin kuin vahingonkorvauksista vastaavat viranomaiset tai laitokset. Nämä muutokset vahvistavat vahingonkärsineiden suoja.
- *Liikennevakuutusdirektiivien soveltamisalue*: Liikennevakuutusdirektiivien EY:n perustamissopimuksen 299 artiklan mukaisen soveltamisalueen selventämiseksi yhteisessä kannassa [1 artiklan 4 kohta] on poistettu direktiivin 72/166/ETY 6 artiklan ja 7 artiklan 1 kohdan viittaukset jäsenvaltion Euroopan ulkopuoliseen alueeseen.
- *Jalankulkijat ja pyöräilijät*: Yhteisessä kannassa [4 artiklan 2 kohta] ei kokonaan noudateta ehdotusta jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden suojasta. Tämän säännöksen uudessa sanamuodossa painotetaan sitä, että kyseisen ajoneuvon pakollisen vakuutuksen on katettava jalankulkijoille, pyöräilijöille ja muille muuta kuin moottoriajoneuvoa käyttäville aiheutuneet henkilö- ja omaisuusvahingot siinä määrin kuin ne ovat oikeutettuja korvaukseen siviilioikeudellista vastuuta koskevan kansallisen lainsäädännön mukaan. Kyseinen säännös mukailee tarkistusluonnosta, jota käsiteltiin parlamentin oikeudellisten ja sisämarkkina-asioiden valiokunnassa, mutta jota ei otettu lopulliseen päätöslauselmaan.

4. PÄÄTELMÄT

Komissio katsoo, että yhteiseen kantaan on sisällytetty komission ehdotuksen tärkeimmät perustekijät samoin kuin ne Euroopan parlamentin tarkistukset, jotka komissio hyväksyi. Komissio suosittelee Euroopan parlamentille tämän yhteisen kannan hyväksymistä.